

CAPSULA: ASSOCIACIONS

<http://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/>

1. Les Associacions

Les associacions són agrupacions de persones constituïdes per a realitzar una activitat col·lectiva d'una forma estable, organitzades democràticament, sense ànim de lucre.

Així doncs, les **característiques fonamentals** són les següents:

- Grup de persones
- Objectius i/o activitats comunes
- Funcionament democràtic
- Sense ànim de lucre
- Independents

Respecte aquestes característiques cal aclarir que no tenir ànim de lucre significa que no es poden repartir els beneficis o excedents econòmics anuals entre els socis, per tant, sí que es pot:

- Tenir excedents econòmics al finalitzar l'any
- Tenir contractats laborals a l'Associació
- Realitzar Activitats Econòmiques que puguin generar excedents econòmics

Lògicament, els excedents hauran de reinvertir-se en el compliment dels fins de l'entitat.

Les associacions han de tenir els òrgans següents:

- a) **L'assemblea general**, constituïda per tots els associats, que, com a òrgan sobirà, pot deliberar sobre qualsevol assumpte d'interès per a l'associació, adoptar acords en l'àmbit de la seva competència i controlar l'activitat de l'òrgan de govern.
- b) **L'òrgan de govern**, que es pot identiicar amb la denominació de junta de govern o junta directiva o amb una altra de similar, que administra i representa l'associació, d'acord amb la llei, els estatuts i els acords adoptats per l'assemblea general.

Una associació generalment es crea quan una agrupació de persones s'uneixen de manera voluntària, lliure i solidària per aconseguir, sense ànim de lucre, una finalitat comuna d'interès general o particular. Per fer-ho, es comprometen a posar en comú llurs coneixements, activitats o recursos econòmics, amb caràcter temporal o indefinit.

Una associació pot dur a terme activitats econòmiques accessòries o subordinades a llur finalitat, sempre i quan els rendiments es destinin a la seva finalitat.

El principi no lucratiu es plasma principalment en la prohibició que el patrimoni sigui repartit entre els associats. L'associació pot obtenir beneficis de les seves activitats però no pot repartir-los entre els socis. Els beneficis que s'obtinguin de les activitats que organitzi l'associació hauran de repercutir en altres activitats.

Quantes persones han de formar una associació?

Una associació ha d'estar formada per tres o més persones.

Quins òrgans de govern ha de tenir una associació?

Una associació ha de tenir com a mínim:

- Una Assemblea General de tots els socis: és l'òrgan de govern sobirà de l'associació.
- Una Junta de Govern o Junta directiva: ha de tenir l'estructura que es determini als estatuts i és la que administra i representa l'associació. Generalment consta de:
  - a) President
  - b) Secretari
  - c) Tresorer
  - d) Vocals

Quins passos cal seguir per crear una associació?

- **El primer pas és constituir l'associació.**

Per a formalitzar l'associació cal que es reunixin tots els membres fundadors i redactin l'acta fundacional de l'associació.

- Acta fundacional de l'associació : Document privat en el qual els socis fundadors acorden la voluntat de constituir una associació, l'aprovació dels Estatuts i l'elecció de la Junta Directiva.

- Estatuts de l'associació: Els Estatuts són les normes per les quals s'ha de regir l'associació, i com a tal poden ser modificats i integrats. Han de servir a les finalitats proposades en la seva constitució i adaptar-se al màxim a la realitat de l'associació, hi ha de constar les activitats que es proposa dur a terme.

- **Tot seguit s'ha d'inscriure l'associació al Registre General de Dret i d'Entitats Jurídiques (Departament de Justícia).**

Aquest òrgan porta el registre de les associacions de règim general. En queden excloses, perquè tenen registres específics, les associacions polítiques, religioses, esportives de competició oficial i les professionals que regulen drets laborals (sindicats i patronals). És una inscripció a efectes de publicitat.

Documentació necessària, que s'ha de presentar al Registre General de Dret i Entitats Jurídiques, per constituir l'associació:

- Formulari de sol·licitud
- Acta fundacional de l'associació (originals)
- Estatuts de l'associació (originals)

El procediment es pot fer telemàticament.

- **Un cop l'associació estigui inscrita provisionalment al Registre de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat, es pot obtenir un NIF provisional a les Delegacions d'Hisenda.**

El NIF és un document necessari per tal de poder iniciar l'activitat de l'associació.

La documentació que cal presentar a Hisenda és:

1. Model 036 emplenat, Cens del contribuent.
2. Còpies dels documents presentats al Departament de Justícia (estatuts, acta fundacional i sol·licitud)
3. Fotocòpia del document identificatiu de la persona que signa el Model 036 (que ha de ser un dels socis fundadors de l'associació).

Un cop tenim ja els estatuts ja inscrits i retornats pel registre de la Generalitat amb la seva conformitat a l'inscripció, podem sol·licitar el NIF definitiu, aportant còpia de la resolució d'inscripció.

- **Un cop l'associació estigui inscrita en el Registre de la Generalitat i disposi del NIF definitiu, ja pot sol·licitar l'alta en el Registre Municipal d'entitats de Castellar.**

Quines son les obligacions fiscals d'una associació?

Això anirà en funció de l'activitat de l'associació i ho informarem a hisenda mitjançant el model 036, cens d'obligacions tributàries.

Impostos dels quals s'hauria de donar d'alta:

- Impost d'activitats econòmiques IAE
- Impost sobre el valor afegit IVA, si pertoca.
- Impost sobre societats IS, també si pertoca: graven les rendes de l'activitat econòmica.

Generalment les associacions estan parcialment exemptes. O sigui, els ingressos per donacions, quotes sòcies, subvencions.. estan exemptes i els ingressos derivats de l'activitat econòmica no, gravant a un tipus impositiu del 25%.

Les entitats declarades d'Utilitat Pública i acollides al règim fiscal de la Llei 49/02, estan obligades a presentar-lo sempre i tenen un tipus impositiu del 10%.

- Impost de la renda de les persones físiques: Les associacions si veuran afectades quan estan obligades a retenir i a ingressar a hisenda les retencions que facin.

- Declaració d'operacions amb tercers model 347, si cal.
- Declaració de donacions rebudes model 182, aquelles acollides a la Llei 49/2002 i que rebin donacions.

Quin són els deures comptables d'una associació?

Les associacions declarades d'utilitat pública, les que reben periòdicament ajuts econòmics de les administracions i les que recorren a la captació pública de fons per finançar-se, tenen el deure d'elaborar i donar transparència als comptes anuals fent-los públics.

Dins dels sis mesos següents a l'acabament de l'any, s'haurà de fer la rendició dels comptes anuals al Departament de Justícia, en funció d'allò que disposa el Pla Comptable i les corresponents normes fiscals.

Ens podem trobar en dues situacions:

- Entitats obligades a presentar el IS: en aquest cas s'ha de dur una comptabilitat d'acord amb el que disposa el Pla Comptable per les entitats sense ànim de lucre, formada pel llibre diari, l'inventari i comptes anuals.
- Entitats no obligades a presentar el IS: Han de portar almenys un llibre de caixa on es detallin ingressos i despeses.

A banda, els altres llibres que s'han de dur son:

- Llibre d'actes
- Llibre o registre d'associats
- Llibre o registre de voluntaris, si ni han.

Quina és la normativa relativa als aspectes esmentats d'associacions d'àmbit català?

- Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya
- Llei 7/2012, de 15 de juny, de modificació del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya.
- Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

CREACIÓ ASSOCIACIONS

Les associacions són entitats sense ànim de lucre, constituïdes voluntàriament per tres o més persones per a complir una finalitat d'interès general o particular, per mitjà de la posada en comú de recursos personals o patrimonials, i amb caràcter temporal o indefinit. Les associacions s'han d'inscriure al Registre d'associacions només a efectes de publicitat.

A qui va dirigit

- A persones físiques amb capacitat d'obrar, amb un mínim de 14 anys, i que actuïn amb l'assistència dels seus representants legals si no estan emancipats.
- A persones jurídiques privades i públiques, sempre que les normes per les quals es regeixen no els prohibeixin constituir associacions i que l'acord sigui adoptat per un òrgan competent.
- En el cas d'associacions infantils, juvenils, alumnes i altres integrades per menors d'edat és suficient la capacitat natural. En tot cas, cal que formi part de l'associació una persona major d'edat per formalitzar els actes que així ho requereixin.

Organisme responsable

- [Departament de Justícia](#)
- [Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques](#)

Normativa

- [ORDRE JUS/119/2017, de 14 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. \(DOGC núm. 7393 publicat el 19/06/2017 \)](#)
- [LLEI 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017. \(DOGC núm. 7340 publicat el 30/03/2017 \)](#)
- [LLEI 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni. \(DOGC núm. 7340 publicat el 30/03/2017 \)](#)
- [LLEI 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. \(DOGC núm. 5123 publicat el 02/05/2008 \)](#)
- [CORRECCIÓ D'ERRADA a la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques \(DOGC núm. 5123, pàg. 34378, de 2.5.2008\). \(DOGC núm. 5170 publicat el 10/07/2008 \)](#)

- [LLEI ORGÀNICA 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. \(BOE núm. 73 publicat el 26/03/2002 \)](#)

Inscripció dels òrgans de govern d'una associació : modificacions

Inscripció al Registre d'associacions de la composició de la junta de govern d'una associació i les seves modificacions.

Hi ha dues modalitats d'inscripció: renovació parcial (renovació d'una part de la junta quan encara té el **mandat en vigor**) o renovació total (renovació quan els **càrrecs han finalitzat el seu mandat**).

a) Renovació parcial

S'ha d'optar per aquesta modalitat quan s'inscriu al Registre d'associacions la renovació d'una part de la junta de govern quan aquesta encara té el **mandat en vigor**.

b) Renovació total

S'ha d'optar per aquesta modalitat quan s'inscriu al Registre d'associacions la renovació total de la junta de govern quan els **càrrecs han finalitzat el seu mandat**.

A qui va dirigit

- A les associacions inscrites al Registre d'associacions.

Organisme responsable

- [Departament de Justícia](#)
- [Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques](#)

Normativa

- [ORDRE JUS/119/2017, de 14 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. \(DOGC núm. 7393 publicat el 19/06/2017 \)](#)
- [LLEI 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017. \(DOGC núm. 7340 publicat el 30/03/2017 \)](#)
- [LLEI 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni. \(DOGC núm. 7340 publicat el 30/03/2017 \)](#)

Modificació dels estatuts d'una associació

Les associacions inscrites al Registre d'Associacions han de sol·licitar la inscripció de la modificació dels estatuts en el registre.

A qui va dirigit

- A qualsevol persona física o jurídica.

Organisme responsable

- [Departament de Justícia](#)
- [Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques](#)

Normativa

- [Ampliació del termini màxim de resolució i notificació](#)
- [ORDRE JUS/119/2017, de 14 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. \(DOGC núm. 7393 publicat el 19/06/2017 \)](#)
- [LLEI 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017. \(DOGC núm. 7340 publicat el 30/03/2017 \)](#)
- [LLEI 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni. \(DOGC núm. 7340 publicat el 30/03/2017 \)](#)
- [LLEI 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. \(DOGC núm. 5123 publicat el 02/05/2008 \)](#)
- [LLEI ORGÀNICA 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. \(BOE núm. 73 publicat el 26/03/2002 \)](#)